

Vår ref. Elin Glad

Deres ref. 25-2050

Høring – forslag til lov om digitale tjenester (digitaltjenesteloven)

NITO er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer. Vi organiserer over 116 000 medlemmer på tvers av hele arbeidslivet. Digitaltjenesteloven berører særlig våre medlemmer som lager og drifter digitale tjenester og plattformer, og de som arbeider med innholdsmoderering, annonsering, datasikkerhet, personvern og etterlevelse – spesielt i små og mellomstore bedrifter, oppstarts- og vekstselskaper og i offentlig sektor.

Innledning

NITO – Norges ingeniør og teknologorganisasjon er positive til innføringen av Digital Services Act (DSA) i Norge, og en digitaltjenestelov som gir forbrukere større beskyttelse og stiller strengere krav til tek-gigantene. Den nye loven må gi trygge og rettferdige rammer som samtidig er praktisk gjennomførbare og fremmer innovasjon.

NITOs hovedbudskap:

- Bygg en digital tillitskultur: Tilrettelegg for enkel og effektiv etterlevelse med én nasjonal veiledningsressurs samordnet på tvers av DSA, KI-loven, GDPR og andre relevante regelverk.
- Det er behov for sterkere støtteordninger for kompetanseutvikling i arbeidslivet og robuste, relevante bransjeprogrammer.
- Det er behov for en solid og helhetlig datadelingspolitikk, dataforvaltning og dataøkonomi for å realisere innovasjons- og samfunnsgevinsten i nye datastrømmer.
- NITO støtter en tverrsektoriell, uavhengig og åpen tilsynsmodell, og anbefaler regelmessig evaluering og løpende kartlegging av omfanget av tilbydere. Vi understreker viktigheten av samarbeids- og veiledningskompetanse i forvaltningen.
- Sosiale aktører og fagforeninger også kommer på listen over betrodde varslere,

Én felles inngang

DSA må ses i sammenheng med GDPR, KI-forordningen og andre regelverk, og operasjonaliseres med enkel registrering og standardiserte formater tilpasset små aktører og offentlig sektor. Veiledningen bør samordnes på tvers av nye tek-regulativer og andre relevante regelverk.

Styrket satsing på kompetanseheving i arbeidslivet

EUs tek-regulativer og en nasjonal politisk satsing vil øke behovet for kompetanse innen teknologi og digitalisering. NITO mener det er nødvendig med et målrettet, helhetlig og langsiktig kompetanseløft i hele økosystemet. Dette inkluderer vesentlig sterkere støtteordninger for kompetanseutvikling i

arbeidslivet. Vi vil løfte fram bransjeprogrammene som et vellykket trepartssamarbeid og viktig omstillingsverktøy. Bevilgningen til bransjeprogrammene må økes for å møte kompetansebehovene som oppstår knyttet til KI, digitalisering og EUs tek-regulativer. Vi støtter anbefalingene fra Viderebruksutvalget i NOU 2025:1 om å styrke og videreutvikle bransjeprogrammene, og mener det er behov for en langsiktig finansiering på minst fem år.¹ Dette vil legge til rette for utviklingen av en god struktur for samarbeid og gode tilbud som treffer behovene i arbeidslivet.

Personvern, datadeling og transparens i databruk

En digital hverdag med høy tillit, forutsetter at brukere forstår hvordan data samles inn, brukes og deles, og at algoritmer som styrer informasjonsstrømmer er forklarlige. Dette er spesielt viktig for å motvirke diskriminering og polarisering. NITO støtter at brudd på transparenskravene (art. 15, 39, 42) følges opp med tydelige sanksjoner, og at virksomheter får klare, praktiske rammer for etterlevelse.

DSA vil skape nye datastrømmer som kan gi innovasjons- og samfunnsgevinst. For å realisere disse gevinstene, er det behov for en robust og helhetlig datadelingspolitikk, dataforvaltning og dataøkonomi. Data bør forvaltes som en nasjonal ressurs med tydelig nasjonal veiledning og bistand. NITO anbefaler at det opprettes en nasjonal plattform for trygg og effektiv datadeling, forvaltet av Digitaliseringsdirektoratet.

Datadeling må balanseres med sterk datasikkerhet. NITO støtter gjennomføringen av Data Governance Act i Norge, og arbeidet med ny nasjonal datadelingslov. Loven bør understøttes av en egen nasjonal strategi for deling av data som tar hensyn til sikkerhet og personvern. Strategien bør ha konkrete tiltak og en kartlegging av ressurser og av hvordan verdien av data skal komme samfunnet og næringsutviklingen i Norge til gode.

Varsel- og klageordninger

Tilgjengelige klageordninger for brukere er avgjørende for legitimiteten i innholdsmoderering og plattformstyring. NITO anbefaler å innføre standardiserte digitale skjema for varsel og klage. Skjemaene bør blant annet ha tydelige frister og krav til forståelig begrunnelse, og suppleres med veiledning og oversikt over sertifiserte utenrettslige klageorgan. Samtidig bør klageprosessen være forståelig og håndterbar for plattformtilbydere, og tilpasset små aktører med forenklede standardoppsett for å sikre etterlevelse med lave administrative kostnader. Klagenemnda bør ha tydelige habilitets- og uavhengighetskrav, tilstrekkelig kapasitet og tverrsektoriell kompetanse.

Forvaltningsstruktur og håndheving

NITO støtter bestemmelsen om uavhengighet (§ 5), og mener det er hensiktsmessig at koordinator, vedkommende myndigheter og klagenemnda skal være uavhengige i enkeltsaker, uten påvirkning fra departementet eller andre politiske myndigheter. En nav-eiker-modell (hub-and-spoke model) for tilsyn kan gi god faglig forankring. Samtidig stiller en slik forvaltningsmodell store krav til tverrsektoriell kompetanse i tilsynsorganene, spesielt for Nasjonal kommunikasjonsmyndighet som koordinerende myndighet. Vi understreker viktigheten av gode samarbeidsrutiner på tvers av tilsyn for å sette felles prioriteringer og dele kompetanse, erfaringer og verktøy. En årlig offentlig koordinatorrapport om kapasitet, veiledning, klager/tilsyn og tverrsektoriell samordning vil gi en oversikt over omfang, og gjøre det enklere å tilrettelegge for eventuelle endringer eller opptrapping. Det vil også bidra til transparens, tillit og læring på tvers. NITO stiller seg bak Teknologirådets anbefaling om et tverrfaglig nasjonalt

¹ [NOU 2025: 1 - regjeringen.no](#)

kompetansesenter for digital regulering (algoritmerevisjon, datasikkerhet, «regtech», forskertilgang) som bistår alle tilsyn – etter modell av internasjonale samarbeid.²

Dimensjonering av tilsyn

Høringsnotatet peker på at det i dag er «stor usikkerhet» om antall tilbydere, kategorier og dermed samlet tilsynsbehov, samtidig som koordinator har grensekryssende oppgaver. De neste årene forventes en vekst i plattformøkonomien og digitale tjenester som retter seg mot norske brukere. For dimensjonering av tilsyn og veiledning, mener NITO at det er behov for en systematisk, løpende kartlegging av omfanget av tilbydere. Vi foreslår å bruke lovutkastets forskriftshjemmel til å etablere en lavterskel registreringsplikt med enkel kategorisering, som kan kobles til eksisterende registre (Brønnøysund/Altinn) og koordinatorens dataflyt mot EU. Vi foreslår videre å publisere årlige oversikter i koordinatorrapporten, og å gjennomføre en 12-måneders nullpunktsmåling som oppdateres årlig.

Pålegg om ulovlig innhold og opplysningspålegg

Pålegg etter artikkel 9 (å gripe inn mot ulovlig innhold) og artikkel 10 (å gi opplysninger om individuelle tjenestemottakere) i DSA er kjerneverktøy for å håndheve loven, samtidig som de berører ytringsfrihet, personvern og virksomheters rettssikkerhet.³ NITO anbefaler at det utvikles en nasjonal veileder for pålegg og tilbydernes oppfølging som inkluderer tydelige grensesnitt mot øvrig sektorregelverk.

«Betrodde varslere» og forskertilgang

Betrodde varslere og forskertilgang er sentrale virkemidler for en kunnskapsbasert og rettighetsbevisst plattformregulering. Et viktig premiss er krav til kvalifisert varsling og forskertilgang med robuste personvern- og IP-tiltak. Kriterier for utpeking og tilbaketrekking av varslere må være transparente, og varslere må ha særskilt ekspertise. De må få nødvendig opplæring og rapportere offentlig. Norge bør ta et ansvar for at sosiale partnere og fagforeninger også kommer på listen over betrodde varslere, spesielt med tanke på overvekten av internasjonale leverandører i dag, og potensielle utfordringer rundt sosial dumping og arbeidstakerrettigheter. Forskertilgang må skje i sikre «datarom» med klare vilkår for konfidensialitet, IP-vern og sporbarhet.

Melding til politiet ved alvorlige lovbrudd

NITO ønsker et trygt og rettferdig digitalt miljø, og mener at tiltak mot alvorlig kriminalitet på nett må være effektive, proporsjonale og rettssikre. Det forutsetter klare terskler, gode rutiner og kompetanse hos tilbydere og myndigheter, slik at man verken underrapporterer farlige hendelser eller overrapporterer på en måte som skader personvern og ytringsfrihet.

Med vennlig hilsen

Kjetil Lein
President i NITO

Egil Thompson
Generalsekretær

² [Generativ-kunstig-intelligens-i-Norge-DIGITAL.pdf](#)

³ [uoffisiell-norsk-oversettelse-dsa.pdf](#)